

въ основата на който да легне говоримиятъ езикъ, източно-българското наречие, като разбираемо за всички.

Поради липсата на литературна традиция, прекъсната отъ петвѣковното ни робство, писателитѣ отъ епохата на нашето възраждане пишатъ на тѣй наречения славянобългарски езикъ — смѣсь отъ черковнославянския, пренесенъ у насъ заедно съ рускитѣ черковни книги презъ XVII в., и говоримия езикъ. Макаръ че Софроний бѣ далъ предимство на говоримия езикъ предъ черковнославянския, и Беронъ бѣ нанесълъ решителенъ ударъ на последния, като стъпи направо на почвата на новобългарския говоримъ езикъ, привърженицитѣ на славянобългарския езикъ, на падежитѣ, на писането безъ предлози и членове, на у вмѣсто ж и пр., здраво бранѣха своитѣ възгледи за светостъта на тоя езикъ.

Въ 1846 г., въ първото българско списание на Константина Фотиновъ — „Любословие“ (г. II, бр. 20, 21 и 22), Априловъ се спира за последенъ пжтъ на въпроса за българския книжовенъ езикъ, и правописъ, въ статията си „Мисли за сегашното българско учение“, издадена въ отдѣлна книга (Одеса, 1847 г.). Съ научни доказателства на ржка, черпани отъ историята на книжовния езикъ на европейскитѣ и съседнитѣ намъ народи, и следъ като въ 1844 г. бѣ излѣзла „Първичка българска граматика“ на Ив. Андреевъ Богоровъ, посрещната съ голѣмо негодувание отъ привърженицитѣ на славянобългарския книжовенъ езикъ, — Априловъ отхвърля всички доводи на последнитѣ, като несъстоятелни, и утвърдява правото на *говоримия източно-български езикъ въ книжнината*, съ неговитѣ членове, смѣтани за непотрѣбни, „безобразни“ и „гнусни“*).

Провѣзгласенитѣ отъ Априлова езиковни начала се възприематъ и отъ послешнитѣ наши видни дейци въ книжнината, и върху положенитѣ отъ него основи изниква сградата на сегашкия ни книжовенъ езикъ, който, въпрѣки колебанията, които преживѣ напоследъкъ по отношение на правописа, не

*) . . . „защо всички ти са воистину квасъ фарисейски, който . . . причинява языку безобразіе, гнусота и премногое потемнѣніе“ (Хр. Павловичъ, Граматика славяно-болгарска, Бѣлградъ, II изд., 1845 г., предговоръ).